

ВИНАРСКО ЗЕМЛЕДѢЛЧЕСКИ ВѢСТНИКЪ

36839

ОБРАЗЦОВО НАР. Ч-ЩЕ
Г. ДИМИТРОВЪ ПЛОВЕН
БИБЛИОТЕКА

Редактира се отъ учителитѣ при Държавното Винарско-Земледѣлческо училище въ гр. Плѣвень.
Главенъ редакторъ: Хр. С. Георгиевъ.

„Винар. Земледѣлчески вѣстникъ“ излиза два пѣти въ мѣсеца: на 10 и 25 ч.

Годишната му цѣна за България е 4 л., за въ странство — 5.

Всичко, що се отнася до вѣстника, се испраща до редакцията въ гр. Плѣвень.

Необнародвани рѣкописи, по желанието на авторитѣ имъ, се връщатъ съ неплатени писма.

За обявления на 4 стр. се плаща по 20 ст. на редъ.

На ученицитѣ въ Земледѣлческитѣ, педагогическитѣ и духовнитѣ училища се отстъпа за 3 л. годишно.

Съдържание:

1) Въместо програма; 2) Нѣколко думи за нашето винарство и лозарство; 3) Пролѣтни работи около пчелитѣ; 4) Редътъ и врѣмето за рѣзане на лозята; 5) Курсове по земледѣлието при панаиритѣ и конкурситѣ; 6) Полѣзни свѣсти за земледѣлцатѣ; 7) Вносътъ на вината въ Англия за 1895 год; 8) Земледѣлчески календаръ; 9) Пазарнитѣ цѣни на житата; 10) Отъ Редакцията; 11) Метеорологически бюлетинъ.

9-й Мартъ, Плѣвень.

Вслуша ли се кой и да е отъ насъ, билъ той политикъ, академикъ, гражданинъ, селянинъ, свѣщенникъ, учителъ, занаятчия, търговецъ, въ общественното ехо; вгледа ли се той въ окръжящото го, макаръ и съ слабъ слухъ и не до толко развита наблюдателностъ, все ще чуе неблагоприятенъ стонъ на това ехо, все ще види лошото положение на окръжящото го.

Това незадоволно ехо, това лошо положение на работитѣ ни, прѣдизвикани отъ хиляди причини на новий ни животъ, навѣватъ една скърбъ въ душата на всѣкого за сегашното и ужасенъ страхъ за бѣднѣнето. Нашии икономически, политически, умственъ и въобще общественъ животъ отъ нѣколко години насамъ чувствува по всички направления силни влияния отъ западъ и заедно съ това търпи голѣми промѣни.

Ако попитаме едни, въ какво направление ставатъ тия промѣни, то ще ни се отговори, по всѣка вѣроятностъ, че тѣ били благоприятни, и знаете кои ще отговорятъ така благонадѣждно — разбира се, онѣзи, които сж далечъ отъ тоя животъ, — само онѣзи, които го не познаватъ.

Попитайте други, които кипятъ въ низинѣто на житейското море, тия, които чувствуватъ влиянията на тия промѣни, тия, на срѣдствата на които ставатъ тия промѣни, бѣдѣте увѣрени, че ще получите съвършено противоположни отговори за направлението на тия промѣни въ нашии общественъ животъ; тѣ едва ли не съ плачевенъ гласъ ще изброжатъ лошитѣ условия, въ които сж ги поставили тия промѣни; тѣхния гласъ е повече гласъ на хора отчаяни, на хора невѣрующии въ какво и да е по добро бѣднѣние.

Е, сѣдѣте сега безпристрастно за темпѣтъ на едни и на другия гласъ, — на доволнитѣ, отъ едина страна и на недоволнитѣ, отъ друга страна.

Безпристрастието го иска да бѣдемъ откровенни и да признаемъ заблудения и въ едната страна, и въ другата. Едната страна не е такава, която да не е чувству вала поне нѣкога въ живота си лошитѣ послѣдствия на новий ни животъ, но сега като такава, която е далечъ отъ народната срѣда — вѣроятно, е забравила това и гледа на работитѣ съ розови стѣкла; обаче тя знае и трѣбва да знае, че не отъ нейното сегашно добро състояние и щастие зависи добрата бѣднина и на цѣлия народъ, и че бѣднината (разбира се честитата) на единъ народъ зависи отъ добрата бѣднина на по голѣмата маса, на оная частъ отъ народа, на мишцитѣ на която се крѣпи всичко.

Накъ на тѣзи отъ плачушитѣ за старото и негодуещи отъ новото положение на работитѣ ще обрнемъ вниманието имъ върху това, че обществата не стојатъ на единъ уровень, на една степен на благосъстояние или нещастие, и че въ тоя свѣтъ нѣма нищо непроменно, освѣнъ Господаря на тваренията, и че промѣнитѣ на културния животъ у другитѣ народи, при днешното състояние и развитие на взаимнитѣ отношения, немогутъ да не укажатъ извѣстно влияние и на нашии животъ. Че промѣнения ще има, това неможе никой да отрече, па билъ той и най голѣмия врагъ на промѣнитѣ.

Обаче богатѣтъ е този народъ, който може така да направи тия промѣни, щото тѣ да го водятъ въ по честито бѣднѣние, а за окайване е онзи, който не умѣе да даде такава добро направление на тия промѣни, та отъ това промѣнение той чувствува само злинитѣ.

Като се поставяме пакъ на обективна точка зрѣние, не можемъ да отречемъ, че у нашии животъ всичко се промѣня къмъ лошо и че била облагодѣтелствуваната страна отъ промѣната или неблагоприятствуваната — озлобѣдената страна сж стояли хладнокрѣвно къмъ форми-

тѣ на промѣнения обществ. животъ. И управляющи, и управляеми, и отдѣлни общества, и единични личности сж се интересуваха отъ тоя животъ и сж издавали гласътъ си въ полза на едно добро промѣнение и противъ едно лошо въведение. Обаче какъвъ е бивалъ резултата на тия феномени въ нашия животъ — всѣки може самъ да види, още повече, че една страна отъ цѣлокупния нашъ животъ — политическата е била всеобладающа, всепоглащающа и даже всеразоряюща, та е прѣчила и на правилното развитие на другитѣ страни отъ народнии ни животъ. Далечъ сме отъ мисльта да укоряваме или хвалимъ едни или други, ний наваждаме просто на горчивия фактъ така мимоходимъ, защото той до висша степенъ и за напредъ ще ни прѣчи на разумното ни живѣние, ако, разбира се, остане все такъвъ.

Нека да бждемъ по кратки. Нашия икономически животъ, взетъ отдѣлно, върви твърдѣ злѣ и ако се не взематъ по сериозни мѣрки, кой знае гдѣ ще отиде. Напредъка на търговията, на промишлеността, на науката и въобще на живота на събди и чужденци върви твърдѣ бърже, защото коренитѣ си има въ една разработена почва, защото хората сж съзнали истината отъ неистината, доброто отъ злото, възвишеното отъ ниското; защото тѣ въ работитѣ си иматъ прѣдъ очи законитѣ на природата, на човѣщината и тѣхъ поставятъ по високо отъ своитѣ эгоистически цѣли; и защото, най послѣ, вършятъ това, което трѣбва да вършятъ, а не това, което не трѣбва и въ което пакъ ний ги замѣствами.

Какво вършимъ пакъ ний — на това нѣма да отговоримъ, защото всѣки отъ насъ самъ вижда и самъ върши, но накратко можемъ каза, че ний слѣпо подражаваме на чужденцитѣ и то на тѣхнитѣ най лоши страни на живота — да не мислитѣ че пѣкъ тѣ сж свѣтци въ всичко. Ако е работа за мода, насъ ни бива, ако е работа за луксъ и раскошъ, ний неотстъпваме надирѣ. Простираме се повече отъ дължината на чергата, но ще дойде врѣме, та ще ни се видятъ скоро краката.

Казахме и по горѣ, на е извѣстно на цѣль български свѣтъ, че мѣжду всепоглащающето влияние, сегосъ тогисъ се и провиквалъ единъ по трѣзвенъ гласъ на хора-доброжелатели на народнии ни животъ, само че този гласъ не се подкрѣпя отъ вси страни и той рискува да бжде удавенъ отъ забвѣнието, отъ невниманието.

Съ радостъ ний си спомняме гласътъ на Г-на М-ра на Търговията и Земледѣлието отъ миналата есенъ, когато той канеше мислящата частъ на българщината да прѣдпочете бащиното прѣдъ чуждото, мѣстното прѣдъ иностранното, полѣзното прѣдъ луксозното — въобще разумното прѣдъ неразумното. Не можемъ да не посочимъ на нѣкои и други мѣроприятниа било на частни лица, било на правителството, съ които мѣроприятниа се гони повдиганието ни въ икономическо отношение, а главно повдиганието на нашето земледѣлие и неговитѣ клонове — единствении извори на богатства въ нашата страна; между тия мѣроприятниа ще споменемъ уреждането на търговскитѣ камари, общото Бѣлг. икономическо дружество въ София, земледѣлческото, кожарското дружество и многоприетитѣ законоположения, които иматъ за цѣль сжщо замогванието на изворитѣ на нашитѣ богатства.

Тия, мимоходомъ указани, явления не могатъ да те обърнатъ върху си вниманието и на най отчаяния наблюдатель на живота ни и да не веселитъ въ душата му искрица отъ по свѣтла надѣжда за бждщето ни. И, ний учителитѣ при Държ. Винар. Землед. училище сме едни отъ зрителитѣ на тия явления въ нашия общественъ животъ; тѣ сж ни радвали всѣкога, защото намъ е близка, както и на всѣкого, участъта на народа и ний, като тѣкива, които сме се посвѣтили на това свято звание и имаме прѣдначението да бждемъ едната хилядна отъ тия, които по какъвъ и да е начинъ да спомогнатъ на народнии животъ, били сме всѣкога въ тѣсния кръгъ на училището проповѣдници на полѣзното, на разумното, на истинното и доброто въ живота. Обаче какво сме могли да направимъ съ своята работа въ училището, изпълнили ли сме своитѣ прѣдначение въ тоя тесенъ кръгъ — това оставяме да сждатъ други, които иматъ това право. Обаче ний сами чувствуваме, че не е достатъчно само това, което правимъ и свята длъжностъ е на всѣкого, който съзнава това, да направи онова, което би трѣбвало.

Намъ ни се чини, че проповѣдванието на научнитѣ истини мѣжду нашия народъ е едно срдѣство по силно отъ всичко и че на него трѣбва да се обърне по сериозно внимание. Разбира се, тукъ не искаме да кажемъ, че ний сме първитѣ, на които иде тази мисль, далечъ сме отъ това, защото всѣки отъ насъ вижда, че въ нашата книжнина има нѣщо, което засѣга нашия икономически животъ, като дава научни познания по него и посочва на практическото имъ приспособление въ живота. Но ний сме усѣщали една празнина въ нашия периодически печатъ въ една област на поминачии ни животъ, отъ която нашия народъ е почти облагодѣтелствуванъ и отъ която по настоящемъ се застрашава да бжде озловрѣденъ. Тая област на народнии ни поминѣкъ е лозарството и неговото дѣте винарството. Ето гдѣ нашата литература и познанията на народа, нуждни за врѣмето и условията, а сега трижъ понуждни прѣдъ бичѣтъ на лозата — филоксерата, сж и твърдѣ малко, на даже и никакви. Ласкани отъ мисльта, че ще бждемъ полезни, по силитѣ си, разбира се, съгласихме се еднотумно да запълнемъ тая празнина и недостатѣкъ въ нашия периодич. печатъ, като прѣдприемемъ издаванието на единъ Винарско-Земледѣлчески вѣстникъ.

Поставени далечъ отъ всѣка партизанска почва, ще имаме за цѣль да слѣдимъ развитието на лозарството, винарството плусъ и другитѣ клонове на земледѣлието, защото тѣ не могатъ да се отдѣлжатъ единъ отъ другъ, въ напреднитѣ страни; ще указваме на възможността какъ тия мѣроприятниа могатъ да се прилагатъ при мѣстнитѣ условия; ще посочваме на всички добри мѣроприятниа вземени вътрѣ въ страната ни било отъ почитаемото правителство или отъ частни лица; ще указваме и на погрѣшкитѣ въ нѣкои мѣроприятниа, ако тѣ би се случили, като ще се придържаме да назимъ най голѣмото приличие въ тия указания, а главенъ критерий ще ни бжде истината, доброто, полѣзното — съ една дума-науката: — ней служимъ, като учители и тя ще ни служи въ нуждитѣ. Нашии листъ е отворенъ на всички и го прѣд-

назначаване за всички, които се интересуват от тия видове знания. Обаче, желяемъ да му дадемъ по голѣма популярностъ, като сегисъ тогисъ рачеквами въпроси, стоящи по видимо му далечъ отъ Вин. и Земледѣлието, но въ сжщностъ твърдѣ близки до тѣхъ, а именно народното образование въ свързка съ народний ни поминѣкъ. Поради това възлагаме голѣма надѣжда за распространението на вѣстника мѣжду Г. Г. учителитѣ, а особено селскитѣ.

За сега вѣстника ще излиза два пхти въ мѣсеца, на 10 и 25 съ обѣмъ 1 кола въ четвъртина.

Отъ распространението му, въ което се ласкаемъ твърдѣ много и по много причини и по това, че той ще се единъ отъ най ефтенитѣ листове у насъ, ще зависи по натаатѣкъ, както увеличението му, така и подобрението му въ всеко отношение.

За напрѣдъ, когато срѣдствата ни позволятъ, можемъ и да илюстрираме вѣстника съ нѣкой фигури.

Ний апелираме имъ истинското съзнание на читателската публика у насъ! къмъ Васъ Г. Г. лозари, винари, земледѣлци, търговци, занаятчи, да подкрѣпите това наше трудно дѣло, като се абонирате на вѣстника ни и съ това поддържате единъ листъ, отъ който се чувствува такава нужда. Апелираме и къмъ Васъ Г. Г. Земледѣлчески надзиратели, филоксерни чиновници, окръжни и общински съвѣтници, дайте своето съдѣйствие, не жалѣте трудѣтъ си при распространение на единъ така скромнѣ по цѣната си листъ, който иска да застъпи единъ клонъ на поминѣка ни, отъ когото всички очакваме насжщия си.

Това е едно скромно дѣло на нѣколко души учители, и Ви, ако го не подкрѣпите, то ще рискува да загине, защото ний сме слаби материално и на свой срѣдства едва ли бихме упорствували 1—2 мѣсеца.

Нѣколко думи за нашето лозарство и винарство.

Общи мѣрки за подобрението имъ.

Всекому е извѣстно, че България е една земледѣлческа страна, обширнитѣ и плодороднитѣ полѣта на която даватъ възможностъ на населението да обработва разни растения, отъ които да се прѣхранва и забогатява. Подпомогнати и отъ добритѣ климатически условия, тѣзи полѣта позволяватъ да се сѣе мѣжду другитѣ културни растения и такива, които служатъ за разни земледѣлчески индустрии. Мѣжду послѣднитѣ култури на първо мѣсто трѣбва да се постави лозата, съ своята индустрия винарството.

Нашата страна се счита за лозарска въ пълната смисълъ на думата. Почти всичкитѣ наши земледѣлци, търговци, па и много отъ нашитѣ чиновници, се занимаватъ съ винарство, грозде за което си доставятъ било отъ собствени лозя, или отъ частни лозари. Лозата е отъ тѣзи земледѣлчески растения, които се обработватъ лесно и съ охота отъ всички. Едни ъ обработватъ за прѣхрана, други за развлечение, а трети сж забогатели, благодарение само на нейното сжществуване. И въ дѣйствителностъ никой другъ клонъ отъ земледѣлческитѣ ни индустрии не дава таква възможностъ на хората, що-

то отъ едно малко парче земя, съ потъ на чело, да искарватъ честно хлѣбѣтъ си и да се благодарятъ. Колкото се отнася до распространението на винарството у насъ, не ще говоримъ, защото всекому е извѣстно, че виното се пие отъ всекиго, съ по голѣма сладостъ, щомъ е отъ собствѣнната му изба, стига самъ да го е налялъ, обработилъ, та да го знае че е чисто и здраво.

Лозарството и винарството сж тѣсно свързани помежду си: безъ добри лозя не може да има добри вина и, наопаки, безъ напрѣдѣкъ на винарството не може да се глѣда съ добро око и на лозарството.

По количество нашитѣ лозя за сега не сж малко, (при всичко че една частъ е нападнхтата отъ филоксерата), защото на пространство 99'284 к. м. ² и народонаселение 3'3 милиона, ний имаме лозя близо 1,010,000 дюлюмя, така щото на 1 к. м. ² се падатъ 7 хиляди дюлюмя, а на 1000 дуци — близо 220 дюлюмя, които нѣща показватъ, че сравнително пространството и народонаселението ний имаме много лозя. По качество нашитѣ лозя не отстъпватъ на много лозя, даже отъ напрѣднхлитѣ лозарски страни.

Относително материалната полза на лозаря отъ лозята, тукъ не ще говоримъ, ще спомнимъ само че всичкитѣ села и градове, които иматъ при другото и добри лозя, сж едни отъ най-богатитѣ, напр. Плѣвецъ, съ селата си, Ст.-Загора, Черпанъ, Пловдивъ, Станимжжа, Перушица, селата въ Севлиево и Търново окръжи, като Сухинъ-долъ и мн. др. Щомъ е тѣй, то смѣло можемъ да се произнесемъ, че лозата ако не богато, — добрѣ възнаграждава лозаря. Съ обработванието на лозята не се изгубватъ никакъ другитѣ работи, защото не се съвпадатъ, толкосъ повече, че лозята еднѣжъ засадени и хванати, даватъ доходъ, който твърдѣ много възнаграждава работата.

Нашитѣ лозари полагатъ голѣми усилия за доброто обработване и причестване на лозята си, като почти всички присѣтствуватъ при извършванието поне на най-главнитѣ работи.

Отъ своя страна и нашитѣ лозя отъ врѣме на врѣме изявяватъ своето желание да бждатъ съ присърце обработвани, като прѣвъзъ 2-3 години тѣ даватъ такава плодородие, щото виното имъ нѣма гдѣ да се налѣе. При всичко че отъ 4-5 години лозята, въ повечето наши лозарски райони, дадоха по малко грозде, пакъ не отчаяхъ лозаритѣ, защото гроздето се даде много сжкпо. Така щото вмѣсто да напуснатъ лозята си, лозаритѣ почнахъ да ги подновяватъ, безъ да се боѣтъ даже отъ филоксерата.

Отъ това се вижда, че нашитѣ лозари не се отчайватъ отъ нищо, а то е една добра черта, която ще ни помогне много по-послѣ, когато почнемъ да въстановяваме унищожениитѣ отъ филоксерата лозя.

При всичко че нашитѣ лозари полагатъ голѣмъ трудъ за доброто обработване и запазване на лозята, послѣднитѣ пакъ не даватъ всекога равномѣрни реколти. Но това нѣщо ще може лесно да се отстрани, щомъ се укажатъ на нашитѣ лозари причинитѣ, които главно влияятъ на това; а тѣ не сж много: 1) недобрата подрѣзка, 2) незнанието церове противъ явив-

шитъ се болести и 3) незнанието ползата отъ тора.

Но ако нашитъ лозари запазятъ сжщитъ усилия и енергия по обработванието на лозята, то горнитъ причини нѣма никакъ да ни плашжтъ, толкосъ повече: 1) че у насъ има извънредно много свободни земи, напълно сгодни за лозя и незаразени отъ болѣсти, 2) че у насъ има вече добръ учредена комиссия, която ще се старае за на-прѣдка на лозарството, за правилното прилагане на мѣрките противъ филоксерата и др. криптогамически болести, 3) защото распространението на болеститъ не върви у насъ тъй бързо и силно, както въ другитъ лозарски страни и 4) защото противъ повечето болести има сигурни сръдства, които приложени разумно, каратъ лозята да даватъ реколти и при тѣхното сжществуване.

Отъ казаното по-горѣ може да се заключи, че общото състояние на нашето лозарство е горѣ-долу удовлетворително, което, за съжаление, не може да се каже и за нашето винарство. Въ послѣднѣйото ний сме много надирѣ, защото болшинството върши всички работи по обработванието на вината безъ расжждение. Общото ни винарство, отъ какъ сме го запомнили, не е отишло нито крачка напредъ. Причината тукъ не е че нѣмаме гдѣ да продаваме вината си — нѣмаме износъ, но не е и тѣзи, че ний не можемъ да получимъ добри вина. Тѣзи двѣ причини сж тѣсно свързани по мѣжду си, за което ще говоримъ другъ пжтъ, но една отъ най-главнитъ причини, спорѣдъ насъ е, че ний незнаемъ и най-елементарнитъ работи въ винарството, които правятъ вината по-дълготрайни и по-вкусни.

Повечето наши винари се придържатъ у практика-та, която тѣ сж добили отъ бацитъ и дѣдитъ си. Отъ старитъ си приоми, тѣ нескатъ да се отдѣлятъ, а това е единъ грѣхъ, който всѣкога се усѣща, когато се вазвали виното или когато се принудятъ да го прода-джтъ безъ никаква цѣна на нѣкой по разбранъ винарѣ, за да забогатѣе той на тѣхний грѣбъ. Прѣди 20-25 години нашитъ лозя сж давали все изобилни реколти, така щото виното се е давало съвѣмъ безъ пари. Едно ведро често се е давало за 3-4 гроша, даже още по евтено. Отъ тѣзи блаженни години насетнѣ виното е качвало цѣната си спорѣдъ плодородието.

Но както и по-горѣ помѣнахме, прѣзъ нѣколко години нашитъ лозя все даватъ по една толкова изобилна реколта щото ведрото вино се дава на цѣната на едната ока въ неплодородни год. Такива изобилни години бѣхж 1886, 1888 и 1895 и др. Подобни години идатъ да призватъ нашитъ винари насила въ пхтя, по който трѣбва да се върви; по ний всички оставяме глухи на зовѣтъ и си ѣж караме по старому. Никой винарѣ не се подѣща да направи за този Божи даръ за прѣгодинуване, мѣсто за запазване и обработване поне прѣзъ 1-2 години. А безъ това виното отъ тѣзи изобилни години се продава съ много ниска цѣна, само да не пълни избата и бѣчвитѣ, които, като недостатъчни, не ще стигнатъ за идущето вино. Отъ това стрѣмление не се искава нищо освѣнъ врѣди, мѣжду които и тѣзи отъ пиянствуванieto — съ цѣль да се пие виното. Испиели се виното отъ изобилната година и настанжтъ ли 2-3 сръдни или неплодородни, виното качва цѣната си на 5-6 лева ведрото. Имало е

години, когато виното въ Сливенъ се даваше 4-5 гроша-оката, напр. въ 1892, а въ София, Видинъ и др., доброто вино не пада никога подъ тѣзи цѣна. Велѣдствие на това поскжпване пиячитъ се впушатъ въ пияние бира и др. спиртливи питиета. Отъ друга страна външнитѣ вина почватъ да се внасятъ въ много голѣмъ размѣръ, защото: 1) падатъ по евтено, 2) защото сж по трайни и добръ обработени и 3) защото нашитъ българи вършатъ всичко по подражение; щомъ се каже еди гдѣ си има одринско, унгарско или неготинско вино, то се трупатъ всички тамъ и пиятъ ли пиятъ, та макаръ това вино да имъ се види не соленичко, по-врѣдително и по-тѣжко отъ нашитъ, никой не смѣе да каже, защото ще бжде обвиненъ въ непознавание на вината. А този грѣхъ у насъ е най-голѣмъ, тъй като всѣки прѣтендира да е добъръ пиячъ, а още повече добъръ познавачъ на вината.

Така поставено нашето винарство, дѣйствува назадничаво и на лозарството. Така ако върви за дълго, ний ще си губимъ напразно труда, а главно милионитъ които даваме за повече внесениѣ вина — отъ изнесенитѣ. Спорѣдъ статистическитѣ свѣдения въ единъ периодъ отъ 10-11 години, а именно отъ 1889 до 1894, въ които години влизатъ нѣколко изобилни за нашитъ лозя, ний сме внесли за 3,492,233 лева, а сме изнесли за 1,186,108 лева. значи 2,306,125 повече сме дали. Когато при добъръ износъ и добри вина тѣзи милиони щѣхж да останжтъ въ рхцетѣ на лозаро-винаритѣ ни.

Исходъ отъ това печално положение за нашето винарство има, но се изискватъ за това нѣколко мѣропрития, на които всички трѣбва да се отзовемъ съ голѣмо внимание. Тѣзи мѣрки ще помогнатъ, както на винарството, тъй и на лозарството. Тѣ сж слѣдующитѣ:

- 1) Отваряние на специални практически училища, или врѣмenni курсове въ най-главнитѣ винарски пунктове;
- 2) Откривание на една-двѣ испитателни станции, които да се занимаватъ съ опитване и анализиране на всички вина — мѣстни и иностранны;
- 3) Основавание на повече образцови изби и расадници, гдѣто да се показватъ на лозаро-винаритѣ наглядно всички опити;
- 4) Откривание складове за разни лозарски винарски машини, както и за разни материяли по цѣрението на лозата и вината, гдѣто да се показва на винаритѣ работата и ползата имъ;
- 5) Изисква се распространение на винарското и лозарско учение, чрѣзъ разни книжки, списания, или же чрѣзъ проповѣди отъ страна на пхтующи, за тѣзи цѣль, учители;
- 6) Основавание на повече голѣми расадници за американски лози, отъ гдѣто да се раздаватъ на лозаритѣ прѣчки, (въ уничтожени лозя), бесплатно;
- 7) Основавание на мѣстни дружества за покровителствуване на лозарството и винарството;
- 8) Отпущание на лозаритѣ & винаритѣ кредитъ било отъ земледѣлческитѣ каси, било отъ други кредитни учреждения, за да не бжджтъ принудени да продаватъ продукта си безъ врѣме;
- 9) Подобрене на мѣждуселскитѣ и други пхтища,

за да може виното съ малки разноски да се прѣкарва тамъ, гдѣто е въ недостатъкъ;

10) Намиране тържища (мѣсто за износъ) на нашитѣ вина;

11) Увеличаване на митото и акциза за чуждитѣ вина;

12) Намалыване на октроата за мѣстнитѣ вина въ бутилки; и

13) Устрояване на конкурси и изложения за вината и присажданията.

Увѣрени, че съ по-горѣсказанитѣ мисли за състоянието на нашето винарство и лозарство, както и съ мѣроприятията, които изброихме, ще може отъ части поне да се помогне на казанитѣ; то явяваме на всички които се интересуватъ по тѣзи въпроси, че нашия „Винарско-земледѣлчески вѣстникъ“ ще бѣде единъ отъ горѣшитѣ защитници на казанитѣ мисли. Вѣстника ни ще бѣде всекога готовъ да дава полѣзни съвѣти на винаритѣ, като се лѣскаемъ отъ мисълта, че и тѣ отъ своя страна ще полагатъ старание за задружно работенне по напредъжка на винарството.

Пролѣтни работи около пчелитѣ.

Слѣдъ зимното спокойствие, което пчелитѣ прѣкарватъ и което се продължава у насъ до края на мѣсець Февруарий и началото на Мартъ, най-послѣ врѣмето започва да се стоплява и пчелитѣ, щомъ почувствуватъ топлото врѣме, започватъ да се пробуждатъ къмъ нова дѣятелностъ. Длжностъ на пчеларитѣ е, щомъ виджтъ, че температурата се въскачва на + 10 С, да захванжтъ своята работа, като изнесжтъ кошеритѣ и ги нареджтъ въ пчелинѣтъ. Това трѣбва да се извърши отъ пчеларитѣ часъ по скоро, слѣдъ стоплюването на врѣмето, тѣ като прѣзъ това врѣме пчелитѣ иматъ нужда отъ прѣчистване, понеже прѣзъ цѣлата зима не сж се очиствали отъ набранитѣ материи въ стомаха имъ. За ускорението на по доброто си прѣчистване, пчелитѣ търсятъ прѣзъ това врѣме солени вещества, което обстоятелство пчеларитѣ трѣбва да взематъ въ внимание и да се възползуватъ отъ него, та да улеснжтъ пчелитѣ въ тая имъ естествена нужда на пролѣтъ; за това тѣ даватъ въ панички солена вода, като оставатъ въ тѣхъ надупчени кръгли дѣсчици, които да плуватъ отъ горѣ и да улесняватъ кацанieto на пчелитѣ. Освѣнъ солената вода, дава имъ се и обикновенна вода, отъ която рано на пролѣтъ иматъ голѣма нужда, за да разрѣджджтъ кристализирания медъ прѣзъ зимата и да правятъ кашница за хранение на малкитѣ. Че пчелитѣ иматъ нужда рано на пролѣтъ отъ вода, може да се заблѣжжлъ всекой отъ това, гдѣто пчелитѣ ходятъ по чешмитѣ, по кладенцитѣ и малкитѣ водички, за да се напиватъ добрѣ съ вода, слѣдъ което иж носятъ въ кошеритѣ си.

Слѣдъ тѣзи работи пчеларитѣ пристживатъ къмъ очистването на кошеритѣ отъ плѣсенясалитѣ пити, ако тѣ сж биле държани на влажно мѣсто прѣзъ зимата, като при това омитатъ и умрелитѣ пчели, нападнали подъ кошера или умрѣли по самитѣ пити. Слѣдъ подобно внимателно прѣчистване на кошеритѣ, пристжива се къмъ ислѣдванието на кошеритѣ, за да се види кои отъ тѣхъ сж силни и иматъ медъ, и кои нѣматъ и трѣбва да си ги подкърмва, за да могатъ да уцѣлвжтъ, до гдѣто настане паша по полето. За да узнае пчеларьтъ дали кошеритѣ иматъ нужда отъ медъ и дали тѣхнитѣ медъ се е свършилъ, той взема и пораскъртва въ горнята частъ на качулѣтъ на кошера, като слѣдъ това мушва единъ дълъгъ желѣзенъ шишъ, които промушва вътрѣ пититѣ и, ако слѣдъ изважданието на шиша, има по него медъ, то това е знакъ, че въ кошера има медъ и нѣма нужда да се подкърмва, а ако кошерѣтъ, който има медъ се вижда слабъ, то това показва, че има нѣкои други причини, които ще разгледаме по долѣ.

Подкърмването става съ чистъ медъ, ако пчеларьтъ си е оставилъ отъ есенята или ако нѣма и не може да намѣри, то вмѣсто медъ може да се употреби захаренъ сиропъ, които се приготвява отъ захаръ и вода, като се вари смѣстѣта, до като се зжстне, като при това се притуря и малко медъ, за да получи сиропа по приятна миризма.

Хранението на тѣзи кошери, които сж слаби, става, като се наипе медѣтъ или сиропѣтъ въ плитки и разлaticки прѣстени панички и надъ тѣхъ се оставя легкичка околчаста дѣсчица, която при това се надупчва, та на нея да могатъ да кацатъ пчелитѣ. Тѣй приготвенитѣ съ храна панички се турятъ подъ кошеритѣ на слабитѣ пчели, които започватъ да слизатъ и се напиватъ добрѣ съ сложената имъ храна, слѣдъ което иж носятъ въ килийкитѣ си. Когато това подкърмване става само на слабитѣ кошери, трѣбва да се извършва само ношно врѣме, а денемъ да се взематъ паничкитѣ изъ подъ кошеритѣ, защото, ако става и денемъ, то другитѣ, по силни кошери, като усѣтятъ, че подъ слабитѣ кошери има медъ, нападатъ ги и изядватъ турената кърма и слѣдъ това започватъ да взематъ и медѣтъ, който сж си натрунали въ килийкитѣ си, отъ гдѣто пчелитѣ си навикватъ къмъ кражба. Подкърмването може да стане и така: съ едно гжше перо се намазватъ съ медъ пититѣ всека вечеръ, та пчелитѣ сами си го взематъ отъ тѣхъ и го носятъ горѣ въ килийкитѣ си.

Прѣзъ мѣсець Мартъ, слѣдъ като се стопли врѣмето, започватъ да цвѣтжтъ нѣкои дървета, като: зарзалията, праскавата, сливитѣ, трѣнкитѣ и др. растения, слѣдъ което пчелитѣ иматъ вече нуждната паша; тѣ (пчелитѣ) съ голѣма бързина обикалятъ цѣфналитѣ цвѣтове, като ги расгрѣчатъ съ нежитѣ си крачка и събиратъ нуждитѣ за зародишитѣ имъ пращенѣ, когато носятъ на топчета по заднитѣ си крачка. Тукъ на пчеларьтъ прѣдетои нова испития, която трѣбва да извърши надъ кошеритѣ, т. е. да види кои отъ пчелитѣ сж здрави — съ здрава и плодна царица и кои сж осиромашели или царицата имъ е умрѣла. Това опития и практичния пчеларь много лѣсно може да познае, като наблюдава какъ пчелитѣ исхвѣчатъ изъ своитѣ кошери и какъ слѣдъ това се заврѣчатъ. Обикновенно около кошерѣ, които си е изгубилъ царицата, се навѣртжтъ пчели отъ други кошери, които глѣдатъ да го нападнжтъ и почнжтъ да му изнасятъ медѣтъ; такъвъ кошерѣ, ако и да е доста силенъ, той изгубва сила да се защитата и за това пчеларь трѣбва да вземе нуждитѣ мѣрки, да го запази, като го отстрани отъ пчелина, до като не се измжтжтъ въ другитѣ кошери нови царици, слѣдъ което и него снабдява съ царица. Ето защо пчелара трѣбва по често да навѣстява пчелитѣ си, особенно пролѣтно врѣме, когато има най много нужда отъ него. Освенъ това кошерѣ, които е осиромашелъ на пролѣтъ, когато ги подкърмватъ, той не слиза отъ горнището на кошера или, ако се заблѣжжи, че слизатъ пчели, то тѣ сж малко и то слизатъ да се хранятъ, което показва, че той е изгубилъ царицата си; това послѣдното срѣдство за испитванието на кошеритѣ, дали сж осиромашели, нека да послужи за ръководство на нашитѣ пчелари, та да могатъ да познаватъ посрѣдствомъ подкърмванието кои отъ кошеритѣ имъ сж осиромашели, та по на врѣме да се взематъ нуждитѣ мѣрки. Неслизанието на пчелитѣ да взематъ храната си, която имъ се поднася за подкърмване, може да показва още, че пчелитѣ страдатъ отъ нѣкоя болѣсть.

За да познажтъ пчеларитѣ дали пчелитѣ сж безъ царица или нѣкъ царицата иж има, а не е била оплодена, или нѣкъ вмѣсто царицата, която е умрѣла, е застжпила нѣкоя отъ работнитѣ пчели, избрана отъ другитѣ за царица, то трѣбва да глѣдатъ на снесенния плодъ: ако плодѣтъ е повечето тѣртеи, то това е знакъ, че царицата е замѣстена съ работна пчела или нѣкъ, ако иж има въ кошера, то тя е не плодна; слѣдъ което пчеларьтъ тоже трѣбва да се погрижи да снабди кошератъ съ нова царица. Освенъ това, за да познаемъ, че вмѣсто царицата е застжпила работна пчела, трѣбва да глѣдаме дали снѣсенитѣ яйчица сж наредъ снѣсени или нѣкъ тукъ тамъ по питата, а по нѣкждѣ ся срѣщатъ и по нѣколко яйчица въ една килийка, което показва, че вмѣсто царицата тукъ има работна пчела, защото сжщата, когато снася яйчицата си, то тя ги снася всекога

на редъ били тѣ прѣдзначени за търтеи или — за работни пчели. Още едно сръдство за познаване на това дали кошера е оспротелъ или не, може да ни послужи и слѣдующето: Кошеръ оспротелъ, когато вечерно врѣме се чука на него, то той издава жаловито и прѣкъснато бучение, когато кошерь, който има царица, издава продължително бучение безъ прѣкъсване.

Видѣхме по горѣ, че на пчелитѣ първата грижа, слѣдъ излизанието и псичстванието имъ, е да починатъ да носятъ прашецъ отъ цѣфналитѣ растенія, които имъ е много нужденъ при отхранванието на малкиѣ имъ червейчета, които царицата е сѣвла веднага съ стоплюванието на врѣмето; ако пчелитѣ не намерятъ този неизбежно нужденъ прашецъ за храна на малкиѣ тѣ, то тѣ сж принудени да търсятъ подходяща храна на мѣсто прашеца, а тя се състои отъ брашното, което намиратъ по воденицитѣ и въ домакинството. Ето защо пчеларитѣ на пролѣтъ, като закѣсѣватъ дърветата въ цѣфнението си, а царицата е сѣвла яйца, трѣбва да снабдяватъ кошеритѣ си съ нуждия прашецъ, до като ся яватъ цвѣтоветѣ, чийто прахъ пчелитѣ прѣдпочитатъ; за това на практичния пчеларъ, който отъ практика е заблѣжилъ, че пчелитѣ обичатъ брашното, не му остава нищо друго, освѣнъ да имъ даде брашно, като го прѣсе добръ или най добръ е да купи отъ тѣй нарѣченото у насъ „шѣмско брашно“, което е много по подходяще отъ колкото това, което се употребява по нашитѣ домакинства. Даванието на брашното става, като се насне то въ панички или върху пити, отъ които е вземено медътъ (вощината), тѣй като пчелитѣ по добръ го взиматъ, защото вощинитѣ издаватъ при това и една приятна миризма, която примава по скоро пчелитѣ; при това добръ е да се размѣси съ брашното и добръ чукава обикновена захаръ.

Другъ нѣтъ ще поговоримъ и за други налѣжащи работи въ пчеларницитѣ, та дано съ подобни, макаръ и кратки наставления, да се помогне за подигванието на този западналъ клонъ на производителността, който прѣди години даваше добръ приходъ, макаръ и примитивно практикуванъ.

Плѣвень, 1 Мартъ 1896 год.

Редътъ и врѣмето за рѣзанието на лозята.

Рѣзанието на лозята се прѣдприема: Есенъ и пролѣтъ. По распространена у насъ е пролѣтната подрѣска. Обаче у насъ правятъ много малко разлика въ редътъ на рѣзанието, а често нѣти (каквото е въ Варна, Станимжа и др.) почватъ още въ Февруаръ, и въ Мартъ порѣзватъ венчки лозя.

Рѣзанието на лозята трѣбва да се раздѣля всѣкога на 3 периода: *ранно, обикновено и късно пролѣтно* рѣзание. Първото се прѣдприема прѣди движението на сока, прѣвъ 1-та половина на Марта до края ѝ, а послѣдното, когато почне развиванието на върховетѣ.

Отъ дългитѣ опити по рѣзанието се е дошло до заключение, че: *ранното рѣзание усилва лозето, а късното дава повече грозде*. Това е станжло вече, като законъ и то по слѣдующитѣ причини: когато се порѣже рано, то образуваната рана отъ отрѣза засъхва (зараства) и не позволява на лозата да плаче. Въ такъвъ случай венчки сокъ, който лозата испраща на пролѣтъ изобилно, отива въ оставенитѣ пѣпки и тѣ даватъ силни прѣчки (лѣтораста). А много силната прѣчка не дава много голѣми гроздове и биватъ въ по малко количество.

Въ късно порѣзанитѣ лози това бива понаки. Лозата плаче силно, дава по-слаби прѣчки, но много повече и по-голѣми гроздове. Най добръ е, когато венчки лозя се порѣжатъ едва, когато наближи движението на сока. Но тѣй като врѣмето за рѣзанието на пролѣтъ е късно и не може да се свари всички лозя да бѣдѣтъ порѣзани въ това врѣме, то се зема (за рѣзанието) слѣдующий рѣдъ: най-първо се рѣждатъ съвсемъ младитѣ лозя и тѣзи които не даватъ пълна реколта; слѣдъ тѣхъ идатъ тѣзи, които даватъ редовно плодъ, но сж слаби, напр. старитѣ и др. лозя; а подаръ — късно се рѣждатъ многобуинитѣ 10-20 год. лозя и скоро торенитѣ.

Ранното рѣзание са испуща, когато лозето е пострадало отъ студъ и сж измръзнали частъ отъ пѣпкитѣ. Тогава се рѣ-

же късно, като се глѣда да се оставятъ здрави пѣпки, а не само измръзнали.

Курсове по земледѣлието при панаиритѣ и конкурситѣ.

Настахъ вече периода на конкурситѣ и изложенията въ България, а то е единъ добръ знакъ, че и ний сме се вече сѣтили за подобрене на земледѣлието и неговитѣ клонове, което съставлява главния поминѣкъ на нашето население. Устройванието на конаурси, което се практикува вече въ насъ отъ 2-3 години е една прѣкрасна мѣрка за подобрене на народния поминѣкъ и изучванието на всичко що се намира въ нашата държава въ земледѣлческо отношение.

До сега сж устройвани конкурси за добитѣкъ и машини въ Пловдивъ, Чирпанъ, Ески джумая и Плѣвень, но при всичкитѣ тѣзи е била забравена още една твърдѣ цѣлесобразна мѣрка, за която ние тукъ напомнуваме.

Да би искали чловѣкъ, никой другъ нѣтъ не би могълъ да събере толкова интересующи се отъ земледѣлието на едно мѣсто, както това става при тѣзи конкурси, понеже тамъ всѣки отива за работа, за интересъ, или просто по любопитство. Но трѣбва ли това събиране така да бѣде пропустихто? Конкурситѣ траятъ 2-3 дена или повече. Тѣзи дни могатъ прѣкрасно да послужатъ като училище на земледѣлцитѣ и то не само за околото, но и за ухото имъ. Има хора, които може би сж (шестимни) да чуятъ нѣкоя поучителна дума по занаята си, но нѣматъ никой нѣтъ тази възможность. Ето възможностьта и не трѣбва да се прѣнебрѣгва. Тѣзи конкурси се посѣщаватъ отъ учители и чиновници по земледѣлието, които прѣвъ врѣме на конкурса по изработена программа могатъ да държатъ по нѣкоя полѣзна сказка отъ разнитѣ отрасли на земледѣлието, скотовѣдството, лозарството, винарството и пр. Въ западна Европа ученитѣ земледѣлци даже печалатъ въ този случай, като турятъ такса на сказкитѣ си. Тукъ може това да стане отъ командированитѣ специалисти и то безплатно, до като се възбуди интереса и на нашия земледѣлецъ. Това е една твърдѣ добра и полѣзна мѣрка, заради която молимъ почитаемото Министерство на търговията и земледѣлието да обърне по голѣмо внимание на нежъ. Дано бѣдемъ чути.

Плѣвень, 28-й Февруарий 1896 год.

М:

Полѣзни съвети за земледѣлцитѣ.

а) *Какъ трѣбва да се постѣпимъ съ поразенитѣ отъ мразътъ зимни посеви?*

При слаба, снѣжна покривка прѣвъ зимата, особено въ крайтъ на зимата чрѣвъ честото и повторно замръзване на почвата, житнитѣ растенія биватъ откъсвани отъ коренитѣ си. Случи ли се при това и единъ силенъ вѣтъръ, то разровкавената почва се издухва, а съ това си дава възможность на голитѣ корени да пострадатъ отъ мразътъ. Врѣдата произлизающа отъ това е твърдѣ голѣма, тя се показва най-ясно въ началото на вегетацията.

Въ такъвъ случай най за прѣпорѣчване е едно вляние съ единъ не до тамъ тѣжъкъ валякъ. Чрѣвъ това се натискатъ коренитѣ пакъ навѣтрѣ въ почвата. За това не трѣбва много чаканье. Щомъ като злото се е вече распространяло въ нивата ни въ голѣмо количество, когато почвата се е размразяла и малко изсъхнала трѣбва, да се прѣдприеме валянието. Въ случай на нужда то може да се повтори. Като добро сръдъ, може да се прѣпор. ипусе, на оне рано на пролѣтъ, съ цѣлъ за истапкъ.

Случи ли се щото по-послѣ почвата да се покаже закоравела съ кора, което недава възможность на коренитѣ да приематъ нуждия имъ въздухъ, то твърдѣ цѣлесобразно ще бѣде да се прѣдприеме едно слабо прѣвлачване и то по възможность съ лѣжки грабли (брани). При рѣжбата трѣбва всѣкога да бѣдемъ по прѣдпазиви съ влачението, понеже та не може да го понася, а се поврѣжда повече отъ колкото пшеницата. Прѣди да се пристѣпимъ къмъ влачението, трѣбва да се увѣримъ прѣдварително дали поврѣденитѣ растенія сж се закоренили, понеже въ противенъ случай всичкитѣ тѣзи ще бѣдатъ изскубани.

Влачението е едно добро сръдство да възбуди и едно по-силно братясване на житнитѣ растенія. Граблитѣ не трѣбва да се оставатъ твърдѣ високо да отиватъ, понеже по такъвъ начинъ, тѣ се движатъ много насамъ натагъкъ и изскубватъ много растенія, което не се случва ако тѣ отиватъ по тѣжко и сж забодени въ земята. При много влажно врѣме не трѣбва да се влачи; почвата трѣбва да е толкова изсъхнала, щото като се грабли да се растрошава.

в) *Трoвитe главията при житното сѣме!*

Всѣкому е известно, че често пѣти нашитѣ ниви, на които растят житнитѣ растения, ни показват по-посажднитѣ едни черни класове, които се наричатъ съ всеобщо познатото име „Главия“. Освѣтъ този видъ главия, която ние така лесно виждаме въ нивитѣ си, съществуватъ и други видове по листата и особено важна за познаване една която образува вътрѣшността на пшениченитѣ зърна

Загубата отъ тѣзи главия се съгнѣ въ това, че много растения ставатъ неспособни да даватъ зърна, особено, ако се не взематъ мѣрки въ разстояние на нѣколко години, цѣлия посѣвъ е въ състояние да се зарази и че главнитѣ взети заедно съ зърната дѣйствуватъ въ по-големо количество отровно, както върху организма на чловѣка, така и на животнитѣ. Особено опасна е твърдата главия по пшеницата, или онази, която е скрита вътрѣ въ зърното. Тя е въ състояние, ако се намира въ по-големо количество въ брашното, да отрови оиъзи, които ще употрѣбятъ това брашно. Има примѣри, където цѣли села бидатъ отровени отъ тази главия.

За да се отстранятъ тѣзи лоши слѣдствия, прѣпорѣчва се намокруването на житното сѣме, прѣди то да бѣде употрѣбно за посѣване съ разтвори, които уничтожаватъ главията. Но не само заразеното сѣме трѣбва да се намокри, а това да става безъ разлика, понеже лесно на гледъ не може да се познае дали едно сѣме е заражено или не.

Такова едно намокруване на сѣмето се постига по слѣдующия начинъ:

Въ единъ хектолитръ (100 литра) студена вода се туря $\frac{1}{2}$ -1 к. г. мѣденъ витриолъ (мѣденъ камъкъ, или синъ камъкъ), въ този разтворъ сега се постави единъ метрически центнеръ (100 к. г.) сѣме, което трѣбва да лѣжи 14-16 часа. Синия камъкъ трѣбва прѣди всичко да е разтворенъ въ горѣща вода.

Подиръ намокруването на сѣмето съ този разтворъ, то се разпростира на тънка пластъ и се остава да исухне.

Чувалитѣ въ които ще се постави сѣмето трѣбва само тѣй да бѣдѣтъ намокрени съ разтворъ отъ синия камъкъ. Това може да стане за тѣхъ, като се оперѣтъ съ 2% разтворъ. Въ такива чували често пѣти се откриватъ спори отъ главията, които относѣ изново заразяватъ сѣмето.

Така приготвеното сѣме не трѣбва никой пѣтъ да се сѣе въ прѣсно торение съ оборски торъ. Оборския торъ трѣбва поне прѣди 4 мѣсеца да бѣде заразенъ, понеже често пѣти въ него се развиватъ споритѣ на житни глевни особено оиъзи на твърдата главия и отъ тамъ прѣминаватъ въ посѣва.

с) *Каква полза принася прѣвлачването на ливадитѣ рано на пролѣтъ?*

1. Раздрикването на почвата позволява прѣстъпна на въздуха и на свѣтлината. Отъ това почвата се загрѣва по-рано и прави възмѣжна една по-рана вегетация. Въздухътъ въ почвата дѣйствува върху разстварянието на хранителнитѣ материи, за да станѣтъ згодни за приеманieto отъ растението.

2. Мѣховетѣ и буренитѣ биватъ поврѣждани, понеже и двата вида немогатъ да понасѣжатъ едно силно прѣвлачване. Тѣ трѣбва да бѣдѣтъ уничтожени, понеже отнематъ хранителнитѣ вещества, които ще служатъ за трѣвитѣ.

3. Съ граблението (прѣвлачението) се израпяватъ къртичинитѣ. Земята отъ тѣзи купченки, която отъ дѣйствието на мразътъ е значително раздробена и разложена, дѣйствува като торъ и спомага или усила буйното расклонение на трѣвитѣ. Най послѣ съ правяването на ливадата правимъ възможно едно машинно косѣние, което иначе не би било възможно.

Вноса на вината въ Англия за 1895 год.

Научаваме се, че въ Варна и др. сѣ се явили търговци на вина за въ Англия. Много добръ ще се направи, ако се работи за отваряние тържище на нашитѣ вина съ тѣзи дѣржава, тѣй като тя е една отъ най-големитѣ консоматорки. За да видѣтъ читателитѣ на вѣстника ни, колко вино е влѣзло въ Англия прѣзъ 1895 год., то прѣвеждаме слѣднитѣ (отъ *Wein-Zeitung* заети) числа: отъ южноафриканскитѣ лозя 11,400 галони, отъ Австралия 607,064, отъ Германия 383,277, Холандия и Германия 551,707, отъ Франция червени вина 4,442,236 и бѣли 1,621,774, отъ Португалия 3,346,225, отъ Мадейра 97,399; отъ Испания червени вина 1,776,780 и бѣли 2,110,421; отъ Италия 414,914, отъ разни други винарски страни 332,311 галони. Всичко вноса е равенъ на 15,695,508 галони вино, срѣщу 14,368,621 за 1894 год.; значи въ 1895 година сѣ внесени 1,326,887 галони повече. Единъ галонъ е \equiv на 3,685 литри.

Земледѣлчески календаръ.

а) *По лозарство.*

Въ неблагоприятно врѣме се изнася тора на лозята. Приготовлението на почвата (за садение), било чрѣзъ дълбоко оране, или риголение може да слѣдва. Въ добро врѣме почва се отгрибванието. Въ южнитѣ и по-источни лозарски страни се почва рѣзанието. Слѣдъ свършванието на послѣднитѣ, се пристѣпа къмъ набиванието на коловетѣ, за подпорка на лозята прѣзъ лѣтото. Мѣстата за нови лозя се планиратъ (уравняватъ) и прѣготвятъ за садение. Въ по топлитѣ и сухи мѣста може вече да се почне съ садението. Избиратъ се прѣчки за ново лозе и за присаждане. Въ рѣзанитѣ лозя се почва правението на дълдърнитѣ. Въ добро, топло врѣме могатъ да се вадѣтъ укоренитѣ въ разсадника европейски и американски лози. Първитѣ се порѣзватъ и засаждатъ, ако вече не мрѣзне; а вторитѣ се присаждатъ на рѣжа, като се заряватъ въ избата за още малко врѣме. Порѣзанитѣ лозя се почистватъ отъ прѣчкитѣ и се пристѣпа къмъ 1-то дълбоко копание. —

б) *Винарската изба.*

Ако виното още не е приточено, трѣбва да се побърза, защото врѣмето се стопля, виното се разиграва, калъта се повдига и разваля виното. Въ добро и тихо врѣме трѣбва да се провѣтрява избата, за да се прочисти разваленитѣ, изленъ съ плѣсени въдухъ. Вината се прѣглѣждатъ и прѣчистватъ отъ горната врана, подиръ което се дошлѣватъ до горѣ. Безъ това тѣ плѣсеясватъ или се кисватъ. Получената отъ прѣтканието калъ трѣбва да се налѣе въ насимпурени бѣчви, или да се свари бързо на ракия, защото много лесно гние. Слѣдъ варението се вадѣ отъ калъта тиргия, за което още врѣла се влива въ единъ чебуръ (подлинъ) за да кристализира. —

в) *По землѣдѣлие.*

Прѣзъ този мѣсець се оре за засѣвание. Сѣжатъ се слѣдующитѣ културни растения: 1) *пролѣтна тшеница*, отъ която за засѣвание на хектаръ се употрѣбятъ при рѣчната сѣйдба 2-3 хектолитри; дълбочината, при която трѣбва да се зарови сѣмето, е 4-8 с. м. 2) *пролѣтна ржжъ*, за хектаръ се взематъ 2,2-3,2 хектолитра; заравясе 4-6 с. м. дълбоко. 3) *деуерденъ* 4) *ячмѣкъ* — 2, 3 — 3 х. л.; 5 — 8 с. м. дълбочина. 5) *овѣсъ* 2,5-3,5 х. л. 5-10 с. м. дълбочина. 6) *черъ бобъ* (бакла); 3-4 х. л.; заравяние на сѣмето 3, 5-8 с. м. 7) *фий*, 1,8-2,5 х. л.; при лѣгкитѣ почви се заравя на на (7 с. м., а при улегилитѣ и влажнитѣ на 2-4 с. м. 8) *спарзетъ*; за посѣванието му на хектари е потрѣбно 200-250 к. г. сѣме. Може да се сѣе самъ или съ ове сътъ. Сѣмето му е лѣгко, затова трѣбва да се намокри да набѣбне, за да може по-лесно да се зарови. 9) *кулумина (Melilotus)*; за хектаръ е потрѣбно 15-20 к. г. сѣме. Най-добръ е да се сѣе съ прѣдпазително растение. Дава вкусна храна, но ако при даването е смѣсна съ други растения; 9) *червена детелина*; за посѣвание сѣ потрѣбни 20 к. г. сѣме. Най добръ се сѣе съ прѣдпазително растение. Заравя се 0,4-1 с. м. най на прѣдъ се засѣва прѣдпазителното растение и тогава детелината, която се завлича съ трѣне и прѣваля съ лѣгкѣ валакъ. 10) *бѣла детелина* — 12 к. г. сѣме за хек.; заравяние твърдѣ плитко; сѣяние подобръ съ прѣдпазително растение: ржжъ грѣчихъ и др. 11) *макъ* сѣе се кхено прѣзъ Мартъ, за да може да се ползува отъ зимната влага — 6-8 к. г. сѣме сѣяние най често въ редове, които сѣ раздалечъ на 35-45 с. м. въ такъвъ случай 4-6 к. г. Заравяние 1-1 $\frac{1}{2}$ с. м. сѣянието става като се прижѣси сѣмето съ пепелъ или пѣсѣкъ. Подиръ сѣянието се увалва. 12) *тютюнъ* сѣянието му стѣва въ фитерии. За $\frac{1}{4}$ ха е потрѣбно 4 $\frac{1}{2}$ -6 грамма сѣме.

г) *Лѣсовѣдство.*

Прѣзъ този мѣсець се испытва кълняемостъта на сѣмето и се приготвява мѣстото за сѣение. Щомъ позволи врѣмето, захваща се сѣянието на постоянно мѣсто на джѣтъ (ако не е посѣянъ прѣзъ есенъта), букътъ и кестенътъ; а въ горекитѣ

градини — на габерътъ, ясенътъ и яворътъ. — Нарастлитъ широколистни фиданки се прѣсаждатъ отъ сѣменището въ разсадникътъ или на постоянно мѣсто.

Сѣчението дървета за горѣние и строение се завършва въ горитѣ, които лежатъ ниско, а се продължава въ ония, които лежатъ високо. Отсѣчениитъ дървета се искарватъ бърже отъ сѣчищата. Захваща се сѣчението на върбитѣ, тополитѣ, джбѣтъ, габерътъ, брѣсетъ, ясенътъ и яворътъ по системата „главоци“. При това сѣчение избиратъ се отъ по-добритѣ клонове на върбитѣ и тополитѣ младочки и се засаждатъ на мочурливитѣ мѣста, покрай брѣговетѣ на рѣкитѣ и др.. Захваща се и бѣленнето кора за щавилка отъ елшитѣ, а отъ джбоветѣ само тогава, когато топлото врѣме настане рано. Младитѣ гори се прорѣждатъ и прочистватъ.

Продължава се събирането и унищожаването яйцата на неперудитѣ „голѣмоглавъ“ и „монахинята“ и гжсеничнитѣ гнѣзда на „златозаднякътѣ“. Въ иглолистнитѣ гори, въ които има слѣди отъ ликоѣдци, поставятъ се на съответствующе мѣсто „ловни стѣбла“. Ако настане суша старитѣ гори, особенно боровитѣ, трѣбва да се пазятъ отъ пожаръ.

д) Овощарство.

Направете си овощарски роскъкъ, който ще Ви послужи при облагородяването на овощнитѣ дървета, като вземете 2 ч. воскъкъ, 1 частъ чамова смола и 1 ч. масъ-свинска. Прѣсъ мѣсець Мартъ се ашладисва на седло и чрѣвъ копулация Окастрете овощнитѣ си, исчитете ги отъ пашкулитѣ на гжсеничитѣ. Прѣвъ този мѣсець се прѣсаждатъ овощнитѣ отъ школката въ градината на постоянно мѣсто. При прѣсаждането на дрѣвчетата, изрѣзвайте поврѣденитѣ корѣни.

е) Градинарство.

Направете си парникъ и приготвяйте расадъ отъ зела и шперъ, а така сѣщо и расадъ за цвѣтя.

ж) Пчеларство.

Прѣсъ м. Мартъ пчелитѣ трѣбва да се прѣгледагъ. Да се исчисти кошерината отъ умрелитѣ пчели; слабитѣ да се подкърматъ. Кошеринитѣ отъ умрѣлитѣ пчели трѣбва да се изне-

схтъ изъ пчелина, за да не би да привикнатъ пчелитѣ на кърраж-на. Излишнитѣ пълни пити при силнитѣ кошери трѣбва да се извадатъ, а на мѣстото имъ да се турятъ празни рамки... На слабитѣ кошери петрѣбва да се оставатъ много рамки. Пититѣ въ конусообразнитѣ кошери, трѣбва да се подрѣждатъ.

ВЪЛЪЖКА

За пазарнитѣ цѣни на житнитѣ храни, въ мѣсеочно кило отъ 12 кофи (двойни декалитри).

	Пшеница	Ечимикъ	Ржжъ	Овѣсъ	Кукуруза
Въ окръга на дунава:	18.	10.	12.	—	10.
а). Сомовитъ	20.	11.50	14.	—	12.
б). Никополъ	20.	11.50	14.	—	12.
Въ Браила	22.	13.	15.50	—	13.88680

I и II бр. отъ вѣстника испращаме до всички г. г. поазивнати и приятели, като ги молимъ, щото ако желаятъ да го шполучаватъ, да внесатъ въ прѣдплата поне половина отъ стгооооостъта му, ако не желаятъ да го получаватъ, нека го повзвѣрнатъ назадъ: иначе ще ги считаме за абонати. Сѣщо ги молимъ да се потрудятъ за распространението му, като запишватъ нѣкой абонатъ въ нарочно испратената за това покана, коояаято молимъ да ни се възвѣрне до 20-й Мартъ.

Явава се на всички наши лозари, че редакцията може да имъ достави книгата „Рководство по лозарство“ отъ Хр. С. Георгиевъ, като испратятъ стойността ъта на книгата—3 лева и 25 ст. за поща.

МЕТЕОРОЛОГИЧЕСКИ ВЮЛЕТИНЪ

За гр. Плъвенъ.

Отъ 18 Февруарий до 8 Мартъ 1896 г. (по старъ стилъ).

Число	Температура на въздуха по Ц.						Температура на почвата по Ц. на дълбочина				Абсолютна влажност	Относителна влажност	Посока и скоростъ на вѣтра, метри въ секунда.			Облачностъ	Валежъ въ м. м.	Разни явления	
	Барометръ въ м. м., редуцир. на 0° Ц.						0-35 м. 0-65 м. 0-95 м. 1-25 м.						Посока	Скоростъ	Облачностъ				Валежъ
		дневно	7 ч. с.	2 ч. в.	9 ч. в.	срѣдно	максимална	минимална	въ 2 ч. слѣдъ пладнъ	срѣдно									
18	750.1	1.4	3.1	0.2	1.2	4.2	0.2	1.5	2.9	4.3	5.7	2.9	57	3 26	3 26	3 13	4.0	—	Силень вѣтръ
19	751.8	-5.1	6.8	-0.6	0.1	8.2	-5.5	1.5	3.0	4.4	5.7	3.1	71	тихо	и юи	5 ююи	1 2.3	—	—
20	750.0	-2.6	10.4	1.3	2.6	11.6	-3.1	1.6	3.0	4.4	5.7	4.3	81	ююи	3 си	1 3 1	5.3	—	Слана.
21	749.4	-1.1	12.5	3.0	4.4	13.6	-1.5	1.7	3.0	4.4	5.7	5.5	87	тихо	з сз	3 зюз	1 1.7	—	Слана.
22	750.3	0.5	14.9	5.5	6.6	15.4	-0.8	2.7	3.2	4.4	5.7	5.5	77	тихо	иси	4 иси	1 2.0	—	Слана.
23	751.7	0.6	14.9	6.7	7.2	15.3	0.2	3.9	3.7	4.5	5.7	6.1	81	ююи	1 и си	8 зез	5 5.7	—	Слана.
24	750.9	4.2	10.8	4.8	6.2	11.2	4.1	4.9	4.2	4.7	5.8	6.3	87	3	5 зез	5 ю	2 8.3	0.2	Мъгла.
25	748.9	5.4	6.8	5.4	5.8	8.0	3.9	5.4	4.7	5.0	5.8	3.8	56	3	9 з	19 3 26	9.7	—	Сл. джжд: сил. вѣтѣтъ.
26	742.4	3.5	7.7	7.8	6.7	8.6	2.3	5.1	5.1	5.3	6.0	5.7	78	сез	1 ззю	1 3 7	10.0	0.0	Джждъ.
27	748.6	1.8	7.2	3.5	4.0	8.2	1.7	5.1	5.2	5.5	6.1	3.9	65	зез	5 зез	19 зез	6 7.7	3.9	Силень вѣтръ
28	756.9	0.5	7.1	-0.4	1.7	9.9	-0.4	5.1	5.3	5.6	6.3	3.9	74	тихо	3	1 и 2	5.3	0.0	Слаба суграина.
29	752.5	-3.1	8.4	3.1	2.9	11.7	-3.8	5.1	5.4	5.8	6.4	3.8	72	тихо	сез	1 тихо	3.3	—	Слана.
1	748.8	-1.3	13.5	7.0	6.6	13.9	-1.8	5.3	5.5	5.9	6.5	4.0	60	тихо	3	9 3 6	0.3	—	Слана, сил. вѣтѣтъ.
2	751.4	-0.4	13.0	6.9	6.6	14.8	-1.4	5.7	5.7	6.0	6.6	4.0	59	3	1 и си	6 ююи	11 2.3	—	Слана.
3	756.2	2.7	10.2	5.0	5.7	12.8	2.5	6.1	5.9	6.1	6.7	4.9	72	тихо	сез	3 3 1	3.3	—	—
4	758.8	-0.3	13.3	6.5	6.5	16.8	-0.6	6.5	6.2	6.3	6.8	5.2	74	тихо	си си	3 ю	4 0.3	—	Слана.
5	757.1	3.0	17.7	11.6	11.0	18.4	1.8	6.9	6.4	6.5	6.9	5.3	57	с	1 сез	7 3 3	6.7	—	Слана.
6	757.8	4.1	18.6	11.5	11.4	19.1	3.0	7.3	6.7	6.7	7.0	5.7	60	тихо	сз	5 юи	7 0.3	—	—
7	756.3	3.8	18.2	9.5	10.3	19.4	3.6	8.0	7.0	6.9	7.2	5.2	59	иси	1 сез	3 ююз	1 0.0	—	Слаба слана
8	757.7	3.0	14.4	6.7	7.7	15.9	2.8	8.5	7.4	7.1	7.3	4.7	63	июи	2	и 9 ююз	1 0.0	—	Слаба слана

Съобщава В. П. Вълчевъ.

Печатница на Бр. Ст. Бояджиеви — Плъвенъ.